

2013

Горска служба спасавања Србије

Палмира Тољатија 2/23

11000 Београд, Србија

+381 63 466 466

www.gss.rs

(фотографије коришћене у информатору су са
уводних тестирања и основних курсева ГСС Србије)



Информатор о Основном курсу Горске службе спасавања Србије

Пријава за основни курс, уводни тест – организација, услови и критеријуми,
кондициона припремљеност, итд.

Горска служба спасавања (ГСС) је добровољна и непрофитна организација чији је основни циљ помоћ и спасавање у неприступачним планинским и урбаним условима.

Спасити људски живот, помоћи човеку у невољи основни је задатак ГСС-а.

ГСС су 1952. године основали искусни алпинисти, док данас Горску службу спасавања сачињава око 150 активних спасилаца, од којих су многи искусни планинари, високогорци, алпинисти, спортски пењачи, спелеолози, рониоци, скијаш и паражлјадеристи.

Законом о ванредним ситуацијама, Горска служба спасавања Србије је уврштена у чиниоце заштите и спасавања у Србији и дефинисана као стратешки партнер Сектора за ванредне ситуације МУП-а Србије за извођење спасавања на неприступачним теренима. Начелник Горске службе спасавања Србије је члан Републичког штаба за ванредне ситуације.

ГСС је члан међународне спасилачке организације за површинско спасавање - **IKAR-CISA** (Internationale Kommission Für Alpines Rettungswesen - Commission Internationale de Sauvetage Alpin), као и међународне спасилачке организације за спасавање у подземљу – **ECRA** (European Cave Rescue Association), и свој рад усаглашава са препорукама ових организација.



Основни курс ГСС је полазна обука за заинтересоване скијаше, планинаре, алпинисте, спелеологе, рониоце и све оне који се интензивно баве неком од ових активности.

Сваке јесени организује се пријем и курс за нове чланове ГСС-а. Овде можете пронаћи основне информације о пријављивању и уводном тесту.

Пријављивање за Основни курс ГСС-а

Пријава за Основни курс ГСС-а почиње тек оног момента када се то објави на сајту (www.gss.rs) или путем других медија.

Пријављивање кандидата за учешће на Основном курсу ГСС-а врши се попуњавањем пријавног листа и његовим предавањем одговорном лицу из ГСС-а. То се може учинити на један од следећих начина:

Директна пријава – Пријављивање се може обавити лично од стране кандидата, и то, преузимањем, попуњавањем и предавањем пријавног листа на састанку ГСС.

За више информација обратите се на службени број телефона 063 466 467, или на е-мејл адресу info@gss.rs.

Пријава на уводном тесту – Пријављивање се може обавити и директно приликом доласка на место полагања уводног теста. Кандидати који су заинтересовани за курс ГСС-а и који долазе на полагање уводног теста, могу се на лицу места информисати, пријавити и полагати тест. Сви подаци које кандидат достави приликом пријављивања могу се проверавати. Кандидат је одговоран за тачност пријављених података. Сви пријављени кандидати су равноправни пре полагања уводног теста.

Уводни тест – организација, услови и критеријуми

Уводни тест се организује како би се извршила селекција кандидата и ограничио њихов број на организационо прихватљив. Уводни тест се **не наплаћује**.

Уводни тест се организује у више термина кроз неколико викенда током септембра. Кандидат може доћи било ког од наведених дана и без претходне пријаве (пријава на лицу места) полагати уводни тест. Сваки кандидат може полагати уводни тест највише 2 (два) пута у различитим терминима (ако је

незадовољан постигнутим резултатима). Вредноваће се бољи резултат целокупног теста.

Уводни тест може имати два исхода: **прошао** или **није прошао**.

Ранг листа се прави од оних кандидата који су прошли уводни тест. Првих 20 кандидата са јединствене ранг листе аутоматски стиче право учествовања на почетном курсу ГСС-а. Кандидати који су ранжирани испод 20-тог места могу стећи право учешћа на основу накнадне прозивке. Прозивка кандидата обавља се уколико руководилац курса процени да је могуће повећати број учесника курса, или ако неко од боље ранжираних кандидата одустане. Прозивка се врши искључиво по ранг листи редом.

Сви услови и вежбе који се примењују и тестирају подељени су у 4 (четири) категорије и према 3 (три) основна типа.

Категорије су: **старост; образовање и пол; кондициона припремљеност; претходна знања**. Сваки од услова или вежби може бити **дисквалификационог, бодовног или преференцијалног** типа.

Дисквалификациони услов означава да његово неиспуњавање повлачи исход "није прошао" на уводном тесту. Бодовни услов означава да се одређени услов или вежба бодују, и према тим бодовима се образују ранг листе. Преференцијални услов означава услове или вежбе који доносе предност у случајевима једнаког броја бодова. Сви захтевани услови и критеријуми примењују се једнообразно на све кандидате који су пријављени за учешће на почетном курсу ГСС-а. У наставку се налази списак свих услова и критеријума према категоризацији и типизацији.

- Кандидат мора имати између 17 и 35 година; **Тип: дисквалификациони**
- Пожељно је да је кандидат актуелни или свршени студент; **Тип: преференцијални**
- Пожељно је добро знање скијања. Тема почетног курса није обука у скијању, али је добро знање скијања услов за рад на скијашким теренима; **Тип: преференцијални**
- Пожељно је да кандидат има завршен војни рок; **Тип: преференцијални**
- Пожељно је да кандидат поседује планинарска знања или знања из неких специјализованих области: алпинизам, спелеологија, роњење, слободно пењање, спортска оријентација, високогорство итд; **Тип: преференцијални**

Кондициона припремљеност

У оквиру уводног теста организује се кондициони тест који обухвата вежбе снаге (згибови, склекови, чучњеви, трбушњаци) и трчање. Свака од поменутих вежби има критеријуме према којима се вреднује.

Критеријуми су следећи:

Минимални критеријум - за сваку од вежби.

Минималан критеријум је и дисквалификациони (слабије од минимума означава да кандидат није прошао цео тест).



Максимални критеријум, који означава онај резултат до кога се врши бодовање (све што се постигне више од максимума за неку вежбу бодује се исто као максимум).

Тежински коефицијент вежбе који означава фактор по коме се бодује јединица вежбе.

Максимално време предвиђено за обављање вежбе. За сваку од вежби снаге предвиђено је време за које мора да се уради. Бројање вежби се врши само док не истекне предвиђено време за вежбу. Из претходног следи да је кондициони тест по типу комбинација дисквалификационог и бодовног. У наредној табели исказани су сви ови параметри за предвиђене кондиционе вежбе:

Вежба / критеријум	Јединица	Минимум	Максимум	Макс. време	Коефицијент
Згиб	комад	8	18	2 мин.	5
Склек	комад	20	55	2 мин.	2,5
Чучањ	комад	35	75	2 мин.	1
Трбушњак	комад	35	75	2 мин.	1
Трчање	секунд	-	330 (5,5 мин)	-	0,75

Трчање је на отвореној (трим) стази. Задата норма се односи на нормалне услове на стази (суво). Уколико су услови на стази другачији, организатор ће прилагодити норме тако да кандидати у свим терминима буду равноправни. Исто се односи на повећавање или смањење дистанце за трчање.



Кондициони тест је организован тако да се све вежбе раде у континуитету, односно нема паузе између појединих вежби, док пред трчање постоји кратак одмор (највише 3 мин.). Вежбе се врше по унапред утврђеном редоследу, као у табели. Свака од вежби има стандарде за извођење и има свог контролора. Неправилно изведена вежба се не рачуна. Подлегање дисквалификацији на било којој од вежби је равно исходу **"није прошао"** на целом уводном тесту. (Напомена: Дисквалификација је појам везан за незадовољавање услова који је наметнут, а не дисциплински прекршај.)

Резултат теста се узима као целина. Не може се понављати само једна вежба из теста већ тест у целини. Ако се кандидат одлучи да понавља тест, рачунаће се бољи резултат од два теста, али не и бољи резултати појединачних вежби.

Примери и препоруке

Пример: кандидат Лаза Лазић је пријављен и задовољава све дисквалификационе категорије. При томе је имао следећи учинак: 10 згибова, 25 склекова, 47 чучњева и 45 трбушњака за мање од 2 мин по свакој вежби, оптрчан круг (1200 м) за 5 мин и 10 секунди (310 секунди). Његов укупан резултат рачуна се на следећи начин:

Вежба	Јединица	Мин.	Макс.	Урађено	За бод.	Коеф.	Број бодова
Згиб	комад	8	18	10	2	5	10
Склек	комад	20	55	25	5	2,5	12,5
Чучањ	комад	35	75	47	12	1	12
Трбушњак	комад	35	75	45	10	1	10
Трчање	секунд	-	330 (5,5 мин)	310	20	0,75	15

Укупно бодова: 59.5

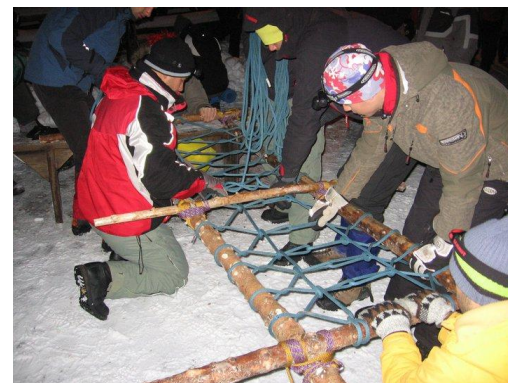
- Иако се на први поглед чини да су норме ниске и лаке, континуитет њиховог извршавања је фактор који намеће додатну тежину. Не требају се потценити.
- Честа је грешка тежити максимуму на почетним вежбама снаге (на пример чучњеви). На тај начин може доћи до замора да кандидат тешко, ако икако, успете да задовољите норму за трчање.
- Пожељно је да се кандидати самостално тестирају пре него што изађу на тест кориситећи иста правила и услове. На тај начин могу проценити сопствену снагу тако да достигну оптимум бодова.
- Кандидати треба да искористе своје право на поновљено тестирање уколико процене да су негде погрешили.
- Претходних година је број кандидата на уводном тестирању био променљив. Појављивало се и преко 120 кандидата. За сигуран улазак у првих 20 на ранг листи у случају јаче конкуренције било је потребно око 200 бодова. При слабијој конкуренцији тај број је мањи. Ови подаци могу бити оријентир, али не и гаранција за улаз на основни курс.

Основни курс Горске службе спасавања Србије

Основни курс ГСС Србије се, кроз предавања и вежбе, изводи од септембра до децембра на Авали, Златибору, Старој планини и Копаонику.

Током овог курса, планирано је да полазници овладају основним знањима из следећих области:

- Медицина и пружање прве помоћи у урбаним и на неприступачим теренима;
- Основе спасавања (у урбаним и неприступачним теренима);
- Чворови;
- Оријентација, кретање у природи и употреба ГПС уређаја;
- Боравак у планини зими и лети;
- Опасности у планини;
- Лична опрема спасиоца и опрема за извођење спасавања;
- Носила, израда импровизованих транспортних средстава и транспорт повређених лица;
- Идеја, структура, организација ГСС-а, итд.
- Организовање, вођење и учествовање у претрази за несталим лицима
- Евакуација скијаша са жичара



Курс започиње предавањем у Београду, на коме се кроз додатни разговор, коначно утврђује списак примљених кандидата. Затим следе вежбалишта на Авали, Златибору и Старој планини, као и шестодневна завршна вежба која се одржава на Копаонику. Вежбалишта се одржавају викендима са слободним викендом између два вежбалишта и слободним викендом пре завршне вежбе. На завршној вежби полазници курса утврђују све оно што су учили на претходним вежбалиштима, али се и упознају са планином на којој ће најчешће проводити време током скијашке сезоне радећи као спасиоци. На крају обуке све учеснике очекује вишечасовни завршни марш по тешком терену Копаоника.

Након завршне вежбе полазници курса полагажу завршне испите из медицине, технике, а врши се и додатна провера њихове физичке кондиције.



Предавачи на курсу су инструктори Горске службе спасавања који полазницима преносе неопходна знања, како би они, након завршеног почетног курса, били спремни да се одазову позиву службе и пруже помоћ онима којима је потребна. Инструктори прате рад и напредак полазника курса од првог вежбалишта до краја курса и дају оцену која описује понашање, залагање и рад сваког кандидата.



Шта након завршене обуке?

По успешно завршеном курсу и положеним испитима, полазници курса постају кандидати за чланове ГСС. У оквиру једногодишње праксе, очекују их следеће обавезе које треба да испуне:

- једно седмодневно полазничко зимско спасилачко дежурство на Копаонику
- једно седмодневно полазничко летње спасилачко дежурство на Копаонику
- учешће на минимум две акције спасилачког обезбеђења планинарских тура
- полагање за добијање спасилачке лиценце након чега полазници добијају звање приправника ГСС-а за спасавање у општим планинским условима и на скијашким теренима

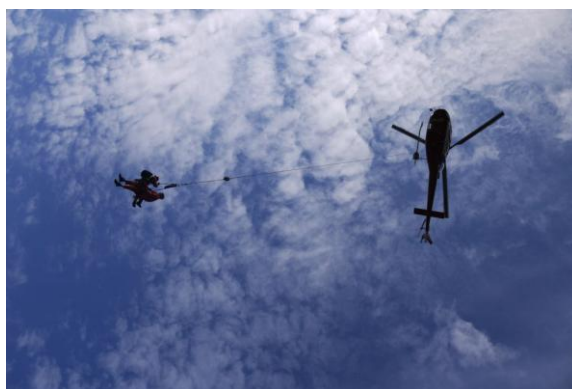
Тиме стичу могућност да се кроз наредне обуке усавршавају у спасилачком раду. Према плану обука ГСС Србије, редовно се одржавају следеће напредне обуке:

- Семинар спасавања из лавина;
- Семинар оријентације;
- Семинар о претрагама;
- Курс спасавања из спелеолошких објеката;

- Курс спасавања из стене;
- Курс скијања;
- Курс турно скијања, итд.



Обуке за водиче претражних паса и хеликоптерске спасиоце се не обављају код нас, већ у иностранству. Досад су одржане обука за хеликоптерског спасиоца по модулу А, организована од стране Министарства одбране Републике Словеније (2006. и 2007. године), обука за хеликоптерско спасавање, организована од стране Министарства одбране Босне и Херцеговине (2009. и 2010. године) и обука за хеликоптерског спасиоца организована од швајцарског Ер Цермата у Хрватској (2012. године).



Постоји идеја да се обуке за хеликоптерско спасавање изводе и у Србији, ради унапређења хеликоптерског спасавања у нашој земљи, смањења трошкова обуке и бољег повезивања свих елемената заштите и спасавања у Србији кроз заједничко извођење обука и акција спасавања.

Лиценца

Ниво спремности спасилаца за учешће на спасилачким дежурствима, спасилачким обезбеђењима и спасилачким акцијама непрекидно се проверава. Спасиоци ГСС Србије дужни су да једном годишње положи испите из физичке припремљености, писмени и усмени испит из медицине и испит технике евакуације жичаре, да би добили дозволу за рад (спасилачку лиценцу) која важи

годину дана. Поред ове, основне лиценце, спасиоци тима за спасавање у вертикалним условима имају обавезу да полажу испите за добијање дозволе за спасавање у вертикалним условима, која се обнавља на две године.

Спасиоци ГСС Србије су изразито обучени за спасавање у свим срединама, а многи су сертификовани и на међународном нивоу.

ГСС Србије највише времена и средстава улаже управо у обуку, јер је добра и систематска обука полазиште за добијање квалитетних спасилаца, па самим тим и врхунске спасилачке службе, спремне да одговори на сваки од добијених задатака на подизању безбедности, заштити и спасавању грађана.





www.gss.rs